

Teoritillämpning i historisk forskning. En nätbaserad doktorandkurs i historia – HT2023

Målsättning

Syftet med kursen är utveckla doktorandernas förmåga att aktivt tillämpa teori i konkret forskningsarbete. Kursen ska hjälpa dem att reflektera över och hantera olika teoretiska problem, ofta sammanlänkade med metodval, som de ställs inför i det egna avhandlingsarbetet. Genom att konfronteras med andra doktoranders frågeställningar och teoretiska ansatser kommer doktoranderna även att vidga sin forskningskompetens och sin historiska allmänbildning. Kursen för samman doktorander och lärare från olika forskarutbildningsmiljöer och skapar därmed goda förutsättningar för en fruktbar dialog mellan miljöer och personer med olika inriktningar. Därmed exponeras doktoranderna för en mångfald av synsätt, vilket gör att teoretisk och geografisk provinsialism motarbetas.

Kursen bidrar till att uppfylla följande examensmål i Höskoleförordningen:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av komplexa företeelser och frågeställningar
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning inom givna tidsramar och att granska och värdera forskning

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas kursdeltagaren kunna:

- Redogöra kort för historieämnets kunskapsteoretiska grunder
- Redogöra för skillnaden mellan olika betydelser som läggs in i ordet "teori"
- Applicera minst två olika teoretiska synsätt på det egna avhandlingsämnet samt förstå och värdera konsekvenserna av dessa val, bland annat vad gäller val av metod och källor
- Ha tillägnat sig en strategi för att bedöma fruktbarheten i olika teoretiska angreppssätt

Målgrupp

Kursen riktar sig till doktorander relativt tidigt i utbildningen som har kommit igång med sitt avhandlingsarbete och börjat reflektera över hur de ska närma sig och använda sitt material.

Anmälan

Doktorand som önskar delta i kursen ska *senast fredag 1 september 2023* anmäla sig till Hossein Sheiban (Hossein.Sheiban@historia.su.se). Har du redan anmält dig till någon av kursens lärare (se nedan), behöver du inte göra om det.

Antal deltagare

Maximalt 12 doktorander kan delta i kursen. Kursen inleds i början av oktober med ett internat på två dagar, där det är tänkt att samtliga kursdeltagare övernattar på AkademiHotellet i Uppsala.

Ekonomiska förutsättningar

Kursen har utvecklats som ett samarbetsprojekt mellan svenskspråkiga forskarutbildningar i Sverige och Finland och administreras för närvarande av Historiska institutionen i Uppsala. De båda kursinternaten äger rum på AkademiHotellet i Uppsala. Doktorander som inte är antagna vid Historiska institutionen i Uppsala eller Historiska institutionen i Stockholm måste ha ingått en överenskommelse med den egna institutionen om att den finansierar doktorandens deltagande i kursen. Kostnaden är 9 000 kronor för doktorand som inte är antagen i Stockholm eller Uppsala. Priset inkluderar kostnad för övernattning och mat under internaten.

Vid kursinternatet i oktober förväntas samtliga doktorander övernatta på AkademiHotellet. Vid kursinternatet i december finns endast utrymme för långväga kursdeltagare att övernatta.

Lärare

Ansvariga för kursen är Maria Ågren, Historiska institutionen, Uppsala universitet (Maria.Agren@hist.uu.se) och Hossein Sheiban, Historiska institutionen, Stockholms universitet (Hossein.Sheiban@historia.su.se).

Upplägg

Kursen utgår från doktorandernas egna avhandlingsarbeten. Deltagarna läser under kursens gång också ett antal texter om kunskapsteori, historiska teorier och de senares praktiska tillämpning. Litteraturen ska fungera som en gemensam referensram i diskussionerna. Inför det första internatet ska deltagarna presentera korta redogörelser för den egna forskningen med fokus på teoretiska överväganden samt hur dessa hänger ihop med metodval och praktiskt genomförande. De ska även läsa två recensioner samt två historiografiska artiklar. Detta följs upp och diskuteras under det inledande internatet. Därefter ska doktoranderna skriva (1) en fördjupning av ett specifikt problem i det egna avhandlingsarbetet, (2) presentera ett "omtänk" där ett nytt teoretiskt perspektiv prövas på det egna arbetet. För omtänket krävs också en del litteraturläsning. Dessa båda texter kommer att diskuteras i nätseminarier. En tredje övning problematiserar avhandlingens disposition. Vid internaten kommer två gäster att tala om sina erfarenheter av att arbeta med teoretiska perspektiv i historisk forskning.

Examination

Kursdeltagarna examineras genom inlämnade pm, andra skriftliga uppgifter samt aktivt deltagande vid internat och i nätdiskussioner. Alla schemalagda moment är obligatoriska och frånvaro måste kompenseras med omfattande restuppgifter.

Poäng

Kursen ger 7,5 hp i utbildning på forskarnivå. Doktorand, som inte tillhör Stockholm-Uppsala forskarskola i historia, måste i förväg har klargjort med heminstitution och handledare att kursen kan tillgodoräknas i deras utbildning.

Kurslitteratur

Kursen bygger huvudsakligen på material som produceras av deltagarna under kursens gång. Det är dock viktigt att även inhämta kurslitteraturen. Någon ytterligare text kan tillkomma.

Översiktsarbete

- Fulbrook, Mary, *Historical Theory*, Routledge: London & New York 2002

Artiklar

- Åmark, Klas, "Teoriernas intåg i svensk historieforskning", i: Artéus, Gunnar & Klas Åmark (red.), *Historieskrivningen i Sverige*, Studentlitteratur: Lund 2012

- Österberg, Eva, "Kultur, genus och samtiden", i: Artéus, Gunnar & Klas Åmark (red.), *Historieskrivningen i Sverige*, Studentlitteratur: Lund 2012
- Hans Hägerdal, recension av Rahel Kuflus avhandling, i: *Historisk Tidskrift* 2019:1
- Kirsti Niskanen, recension av Klara Arnbergs avhandling, i: *Historisk Tidskrift* 2013:3
- Texter efter eget val (nätmodul 3)

Avhandling

- En avhandling i historia (TBA)